

ւած է գլխակարգող զրիչն ալ ոչ նուազ անխորհուրդ վստահութեամբ մը:

*

Գանք այժմ Մակարայեցոց Գ զիրքի հայերէն թարգմանութեան մէջ սարգած գրչագրական քանի մը սխալներն ուղղագրելու:

Ա. 3 համար. «մանեակս» ուղղելի «մանս» (ըստ բնագրին). հմմտէ «մանք» բառը (Գ. Թագ. Ժ. 17): Հ. Ա. Բագրատունի արդիւն դիտած է այդ սխալը:

Ա. 8 համար. «ծուկայր» անստորոգ բառին տեղ մէկէ աւելի փոխանակներ նշանակած է Բագրատունին, նոյնչափ կեղտկարծ հանգամանքով: Մեղի հաւանական կ'երևի «նա ծուկայր ոչ ինչ թուլանայր» խօսքը կարգաւ, «նա ոչ ինչ ծուկայր թուլանայր»:

Բ. 11 համար. «ընդ անդատանս» և կ'առաջարկենք կարգաւ «ընդ տնցս տանց», վասնզի բնագրին բառն է ἀνὰ (փողոց), որը Գ. Գլ. 3 համարի մէջ թարգմանուած է «անցք փողոցաց»: Հաւանական է նաև որ թարգմանիչը ἀνὰ (ագարակ, անդատանս) բառին հետ շփոթած ըլլայ յոյն բառը թերի ընթերցումով:

—Նոյն համարին մէջ «յայս և խոյն» տաքցուածը պէտք է իմանալ «ի միասին» նշանակութեամբ, ինչ որ աւելի հասկնալի է: Դիտել կուտանք որ ամբողջ Սողմոսաց մէջ նոյն ἐπὶ τὸ αὐτὸ յունարէնը մէկ անգամ միայն թարգմանուած է «յայս և ի սոյն», (Գ. 9) իսկ քանի մը անգամներով «ի միասին» (ԼԱ 3. 12 36. ԽԷ 5. ԽԸ 3, 10, ԿԱ. 9):

Բ. 5. համար. «զերկինս» կարգա՝ «զերկիր» (ըստ յոյն բնագրին):

Գ. 2. «ի վեր հասեալ», կարգա՝ «ի վերայ հասեալ»:

Դ. 7. «նկարէին», կարգա՝ «նկատէին» (ըստ յոյն բնագրին):

Դ. 13. «կոչնականս նուիրել», թերևս՝ «հրաւիրել»: Կարելի է նաև կարծել թէ թարգմանիչը կոչնականի կիրարկած ըլլայ կոչունի նշանակութեամբ: Այն ատեն սակայն հարկ կ'ըլլայ նկատի առնել բառին ա՛յդ առումով զործածութիւնը:

Ե. 8. «մերձ յանցանել լինել ժամ ուրախութեան», կարգա՝ «ժամու ուրախութեան». երկու ու երու հանդիպումը պատճառ եղած է թերագրութեան:

Ե. 16. «ի գլուխ կատարեալ» կարգա՝ «ի գլուխ տարեալ»:

Զ. 21. «յուրախութեան հանգերձ», թերևս՝ «յուրախութեան հանգերձանս» հմմտէ. 29 համարին «զամենայն հանգերձանս գուրախութեան» խօսքը: Իսկ Է. Գլ. 12 համարին մէջ կը գտնենք նաև «հանգերձս առնել» բացատրութիւնը, որ շատ ուղիղ չէրելիր:

Է. 12. Այս համարին մէջ կը կարդանք «որ անուանեալ կոչի վասն տեղւոյն յայնմ տրեանն՝ վարդարեք» խօսքը: Պէտք է ըսել որ յոյն բնագրին համաձայն յայնմ տրեանն (ὁδῶν) բառը կ'սպասուէր հոս. բայց որովհետև ոսկեղարեան քաղաքացիութիւն չէ տրուած այդ բառին, պիտի չառաջարկենք բնագրին յայնմ տրեանն (1) փոխել ու կարգաւ յայնմ տրեանն: Միայն զիտել կու տանք որ յայնմ բառը հին ու հայեցի բառ մըն է, զոր զործածուած կը գտնենք Եփրեմի «Մեկն. Արարածոց» (էջ 27) և «Մեկն. Առաքելոց» (էջ 90) գտնական թարգմանութեանց մէջ. ինչպէս նաև Ոսկերեանի Պողոսի Թղթոց Մեկնութեան մէջ (Ա. էջ 272): Իսկ Բարսեղի Վեցօրեքին յայնմ տրեանն (էջ 77) ճիշդ չէ անշուշտ տեղւոյն վրայ, և պէտք է կարգաւ յայնմ տրեանն, յոյնին συγγένεια բառին համաձայն, որ կը նշանակէ ազգակցութիւն, խնամութիւն, և այլն:

Ե. Ե. Դ.

ՈՂԵՔԵՐԱՆՆ ՈՒ ՄՈՂԸ

Կը հասէ ա՛կը վիմամին
Շիր շիր՝ դմեայ ծոցը ծովուն.
Ովկեանն՝ աղէ՛սքը ետագին՝
Ըստ, «Լալկան, ի՞նչ կ'ուզես դուն.
Ես ստա՛սքն եմ ու փոքրիկ.
Իմ վերջս ըսկիցն է երկինքին.
Ի՞նչ պէ՛տք ունիմ լեզի, պզտիկ,
Ես որ անմունն եմ անագին»:

Ու Ակն բառ վիճին լեզի.
«Քեզի կուտամ՝ անու՛ր և՛ անձայն՝
Ինչ որ չունիս, ծո՛վ կուտալի.—
Արբուն ջուրի կարի՛լ մը միայն»:

V. HUGO